

**TILINPÄÄTÖS JA
TOIMINTAKERTOMUS**
TILIKAUDELTA 1.7.2014-31.12.2015

Toimintakertomus	2
Taloutta kuvaavia avainlukuja	4
Tuloslaskelma	11
Tase	12
Rahoituslaskelma	14
Liitetiedot	15
Sähköliiketoimintojen eriyttäminen	23
Maakaasuliiketoimintojen eriyttäminen	25

TOIMINTAKERTOMUS 2015

Helen-konserni on liiketoiminnallinen kokonaisuus, jonka muodostavat emoyhtiö Helen Oy sekä tytäryhtiöt Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab, Suomen Energia-Urakointi Oy ja Helsingin Energiatunnelit Oy. Osakkuusyhtiöitä ovat Voimapiha Oy sekä Suomen Merituuli Oy.

Helen Oy perustettiin 1.7.2014 ja merkittiin kaupparekisteriin 7.8.2014. Operatiivinen toiminta alkoi 1.1.2015, jolloin Helsingin Energia -liikelaitoksen liiketoiminta lukuun ottamatta Helsingin ulkovalaistustoimintoja siirrettiin Helen Oy:hyn. Yhtiön omistaa Helsingin kaupunki. Helen Oy tarjoaa asiakkailleen sähköä, kaukolämpöä ja -jäähdytystä sekä monipuolisia palveluita energian pientuotantoon sekä asiakkaiden omaan energiankäyttöön ja sen tehostamiseen. Energiaa tuotetaan Helsingissä sijaitsevilla voimalaitoksilla ja lämpökeskuksilla sekä omistamiensa voimaosuuksien kautta. Helsingin alueen voimalaitoksissa tuotetun energiatehokkaan yhteistuotannon osuus hankitusta sähköstä oli 67 % ja tuotetusta lämmöstä 91 %. Kaukolämmöllä katetaan yli 90 % Helsingin lämmöntarpeesta ja kaukojäähdytys laajenee voimakkaasti. Toimintakertomukseen sisältyvissä energian myyntimäärien vertailutiedoissa on käytetty Helsingin Energia -liikelaitoksen vastaavia tietoja vuodelta 2014.

Helen Sähköverkko Oy (100 %) keskittyy sähkömarkkinalain mukaiseen sähköverkkotoimintaan ja tarjoaa asiakkailleen sähkön siirto- ja jakelupalvelut lähes koko Helsingin alueella. Verkkoyhtiön liiketoiminta muodostaa noin 13 % Helen-konsernin liikevaihdosta.

Oy Mankala Ab (100 %) on tuotantoyhtiö, jonka omistuksessa ovat Kymijoella sijaitsevat Mankalan, Ahvenkosken, Klåsarön ja Ediskosken vesivoimalaitokset. Oy Mankala Ab:n omistus Teollisuuden Voima Oyj:stä on 8,1 %, Suomen Hyötytuuli Oy:stä 12,5 % ja Suomen Merituuli Oy:stä 50 %.

Helsingin Energiatunnelit Oy perustettiin 28.8.2014 ja merkittiin kaupparekisteriin 10.9.2014. Operatiivinen toiminta alkoi 1.12.2015, jolloin Helen Oy:n tunneliliiketoiminta siirrettiin yhtiöön. Toiminnan siirtäminen perustui yhtiöittämisspäätöksen yhteydessä tehtyyn kaupunginvaltuuston päätökseen, jossa Helsingin kaupunki halusi suoran omistusosuuden tunnelitoimintaan. Kaupungin omistusosuudeksi Helsingin Energiatunnelit Oy:stä sovittiin 10 %.

Suomen Energia-Urakointi Oy (60 %) on sähköisen yhdyskuntatekniikan palveluyritys, joka tuottaa sähkön siirtoon, jakeluun ja käyttöön sekä tiedonsiirtoon liittyvien verkkojen ja laitteistojen suunnittelu-, asennus- ja käyttöpalveluja. Muut omistajat ovat Vantaan Energia Oy ja Lahti Energia Oy.

Toimintavuosi 2015

Energia-ala on murrosvaiheessa, joka muokkaa energijärjestelmän perusteita nopeasti ja peruuttamattomasti. Talouskasvun pysähtyminen on osaltaan johtanut Suomessa sähkön kysynnän laskuun. Sähkön tarjonta taas on kasvanut, kun erilaiset tukimekanismit ovat lisänneet investointeja uusiutuvaan energiaan ja erityisesti ei-säädettävään tuulivoimaan. Nämä tekijät yhdessä ovat johtaneet sähkön markkinahinnan jyrkkään laskuun. Alhaisesta hintatasosta ja tukimekanismeista seuraa, että voimalaitoksia ajetaan kannattamattomina alas eikä uusien laitosten rakentaminen markkinaehtoisesti ole mahdollista. Suomen riippuvuus tuonnista kasvaa entisestään, mutta siirtoyhteydet rajoittavat sähkön siirtämistä maasta toiseen.

Sähkön tukkuhinnat pohjoismaisilla markkinoilla jatkoivat laskuaan vuonna 2014 saavutetulta alhaiselta tasolta. Viimeksi alhaisempia tukkuarvokurssia on nähty vuonna 2000. Vesivoimatilanne oli kaikissa pohjoismaissa poikkeuksellisen hyvä.

Vuosi 2015 oli ennätyslämmin sekä alkuvuonna että loppuvuonna. Kaukolämmön kysyntä laski siksi valtakunnallisesti noin viisi prosenttia. Kaukojäähdytyksenkin kysyntä laski edelliseen vuoteen verrattuna noin viisi prosenttia. Lasku johtui normaalia viileämmästä kesästä, jolloin rakennusten jäähdytystarve oli huomattavasti normaalia pienempi. Uusien asiakkaiden liittyminen kaukojäähdytykseen on edelleen kasvanut merkittävästi.

Euroopan komissio julkisti heinäkuussa ehdotuksen päästökauppadirektiivin uudistamisesta. Vuosille 2021–2030 hiilidioksidipäästöjen vähennystavoite olisi vähintään 40 %, josta päästökaupasektorin osuus olisi 43 %. Komission tavoitteena on, että päästökauppa toimi ilmastotavoitteiden pääasiallisena ohjauksena.

Pariisissa solmittiin joulukuussa ilmastopöytäkirja, jonka myötä 190 maata on ilmoittanut aikovansa osallistua maailmanlaajuisiin päästövähennystoimiin. Sopijaosapuolten yhteisenä tavoitteena on rajata maapallon keskilämpötilan nousu alle kahden celsiusasteen ja kehittää toimenpiteitä, joilla lämpötilan nousu rajautuisi 1,5 celsiusasteeseen. Maakohtaiset päästövähennystavoitteet eivät ole sitovia ja kukin maa päättää keinoista päästöjen vähentämiseksi.

Konsernin tuloskehitys

Leuto sää vähensi kaukolämmön myyntituloja ja kolea kesä leikkasi kaukojäähdytyksen energiamyynnin odotetun kasvun. Polttoainekustannusten lasku kompensoi liikevaihdon pienenemisen tulosvaikutusta.

Konsernin tulos toteutui suunnitellun mukaisesti. Vuoden 2015 liikevaihto oli 746 milj. euroa ja liikevoitto 110 milj. euroa. Kaukolämmön myynti laski edellisestä vuodesta 7 % ja oli 6 019 GWh. Sähkön myyntimäärä 7 122 GWh toteutui vuoden 2014 tasolla, mutta alenuneen sähkön markkinahinnan vuoksi sähkönmyynnin liikevaihto laski 11 %. Kaukojäähdytysenergian myynti oli 5 % edellisvuotta pienempi. Sähkönsiirto Helsingissä aleni 4 % ja oli 4 317 GWh.

Teollisuuden Voima Oyj:n Olkiluoto 4 -hankkeen raukeamisen kokonaiskustannusvaikutus konsernille oli noin 7 milj. euroa.

Päästöttömien tuotantomuotojen osuus sähkön kokonaishankinnasta kasvoi. Vesivoiman, ydinvoiman ja tuulivoiman osuus oli noin 33 prosenttia kokonaishankinnasta. Vesivoiman osuus nousi 11 prosenttiin vuonna 2015. Energiantuotannon hiilidioksidipäästöt laskivat edellisvuodesta 8 prosenttia ja olivat noin 2,9 miljoonaa tonnia.

Konsernin ja emoyhtiön avainluvut 2015

	Konserni	Emoyhtiö
Liikevaihto milj. euroa	746	634
Liikevoitto milj. euroa	110	95
Liikevoitto %	15	15
Voitto ennen tp-siirtoja, milj. euroa	83	83
Investoinnit, milj. euroa	115	74
Omavaraisuusaste	71	77
Sijoitetun pääoman tuotto %	4	4
Henkilöstö 31.12.	1 342	1 067

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 115 milj. euroa. Hanasaaren voimalaitokselle rakennettiin pelletinpolttolaitteistot, jotka mahdollistavat puupelletin polton kivihiilen seassa 5-7 prosentin osuudella. Salmisaaren ja Hanasaaren voimalaitoksilla toteutettiin yhteensä lähes 20 miljoonan euron investoinnit savukaasujen puhdistukseen, ja erityisesti typen oksidien vähentämiseen. Pasilaan valmistui uusi maanalainen sähköasema. Kaukolämpö- ja jäähdytysverkostoja rakennettiin 29 kilometriä ja niiden osuus investoinneista oli yhteensä 17 milj. euroa. Investointiohjelman mukaisten investointien lisäksi sijoituksia kasvattivat Oy Mankala Ab:n sekä osakkuusyhtiöiden pääomitusyhteensä 14 milj. euroa. Päästöoikeuksia hankittiin 12 milj. eurolla.

Kehitysohjelma

Helsingin kaupungin vuonna 2008 määrittämien energiapolitiittisten linjausten ja kaupunginvaltuuston 18.1.2012 tekemän päätöksen perusteella yhtiö selvitti perusteellisesti kahta toteutusvaihtoehtoa asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi: uuden monipolttoainvoimalaitoksen rakentaminen Vuosaareen ja muutosinvestoinnit, jotka mahdollistaisivat pelletinpolton merkittävän lisäämisen Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksilla. Lisäksi Helen Oy selvitti uutta hajautettuun tuotantoon perustuvaa vaihtoehtoa.

Eri toteutusvaihtoehtoja arvioitiin kattavasti ympäristönäkökulmasta sekä talouden ja teknisen toteutettavuuden kannalta. Selvitysten pohjana olivat analyysit markkinatilanteesta ja eri skenaarit tulevaisuuden kehityksestä. Kaikki arvioidut vaihtoehdot ovat talouden kannalta raskaita. Nykyisessä energiamarkkinoiden murrostilanteessa Helen Oy:n hallitus ei nähnyt liiketaloudellisia perusteita toteuttaa mitään tarkastelluista vaihtoehdoista. Hallitus näki Helsingin kaupungin asettamien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi kuitenkin parhaana vaihtoehtona uuden mallin, jossa erilaisia uusiutuvan energian ratkaisuja otetaan käyttöön vaiheittain uutta teknologiaa ja innovaatioita hyödyntäen.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 2.12.2015, että kehitysohjelma toteutetaan mallilla, jossa investoidaan vaiheittain biopolttoaineiden lisäämiseen lämmöntuotannossa. Samalla huomioidaan uusien teknologioiden mahdollisuudet sekä mahdolliset muutokset asiakkaiden energiankäytössä. Esimerkiksi aurinkolämmön, geotermisen lämmön ja lämpöpumpujen laajamittaista hyödyntämistä selvitetään.

Tavoitteena on valtuuston linjausten mukaisesti vähentää hiilidioksidipäästöjä 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta ja nostaa uusiutuvan energian osuus 20 prosenttiin. Ensimmäisenä merkittävänä investointihankkeena toteutetaan Salmisaaren voimalaitosalueelle pellettilämpölaite, joka korvaa öljykäyttöisen lämpölaitoksen. Uuden lämpölaitoksen suunnittelu on käynnistynyt ja hankkeen investointipäätös on määrä tehdä vuonna 2016.

Valmistuttuaan uusi laitos tuottaa 25 000 kerrostalokaksion lämmöntarvetta vastaavan energiamäärän.

Seuraavana askeleena suunnitellaan suuren biolämpölaitoksen toteuttamista Vuosaaren voimalaitosalueelle ja mahdollisesti myös toiselle rakennuspaikalle. Hanasaaren yhteistuotantovoimalaitoksen toiminta voidaan lopettaa kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti viimeistään 31.12.2024, kun riittävä korvaava lämmöntuotantokapasiteetti on pystytty varmistamaan.

Hanasaaren voimalaitoksen toiminnan lakkauttamiseen ryhdytään varautumaan heti selvittämällä vaikutukset kunnossapito-ohjelmaan, investointeihin ja henkilöstösuunniteluun. Siirrytään soveltuvin osin korjaavaan kunnossapitoon huomioiden kuitenkin voimalaitosten käytettävyyksivaatimus. Investoinneista toteutetaan vain pakolliset, teollisuuspäästödirektiivin (IED) edellyttämät tai muut vastaavat parannushankkeet. Henkilöstön rekrytoinnit harkitaan tarkoin.

Rahoitus

Emoyhtiön omavaraisuusaste oli 77 % ja korollisten velkojen määrä tilikauden lopussa 499 milj. euroa. Korollinen velka muodostuu omistajalta otetusta pääomalinasta (157 milj. euroa), omistajalta otetusta ns. seniorilainasta (294 milj. euroa) sekä rahalaitoslainoista (48 milj. euroa).

Helsingin kaupungilta otettu pääomalinasta voidaan lainansaajan niin halutessa ennenaikaisesti palauttaa osittain tai kokonaan. Pääomalinan pääoma voidaan palauttaa vain siltä osin kuin Helen Oy:n vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Lainan vuotuinen korko on kuusi prosenttia (6 %).

Osakkeet

Helen Oy:n rekisteröity, täysin maksettu osakepääoma on 600 miljoonaa euroa. Osakkeiden kokonaismäärä on 1 000 kpl. Kaikki osakkeet omistaa Helsingin kaupunki.

Helen Oy:n liiketoimintarakenne uudistettiin

Helen Oy uudisti liiketoimintarakennettaan vastaamaan yhtiön strategiaa. Muutoksilla yhtiö vahvistaa kilpailuasemaansa jatkuvasti muuttuvilla energiamarkkinoilla. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja asiakaskokemusta ja siten kasvattaa markkinaosuutta ja asiakastyytyväisyyttä. Omaisuudenhallinnan keskittämällä parannetaan ja yhdenmukaistetaan tuotantolaitosten sekä lämpö- ja jäähdytysverkkojen kunnonhallintaa. Energiakaupan keskittämällä tavoitellaan entistä parempaa katteen hallintaa nykyisessä vaikeassa markkinaympäristössä.

Tunneliliiketoiminnan siirto

Helsingin Energiatunnelit Oy:n operatiivinen toiminta alkoi 1.12.2015, jolloin Helen Oy:n tunneliliiketoiminta siirrettiin yhtiöön. Tunneliliiketoiminnan liiketoimintakauppa toteutettiin osin Helen Oy:lle suunnatulla osakeannilla ja osin rahana. Liiketoimintakaupan arvo oli 92 milj. euroa, josta Helen Oy merkitsi osakkeita 40 milj. eurolla, lopun 52 milj. euroa Helsingin Energiatunnelit Oy jäi velkaa Helen Oy:lle.

Tunneliliiketoiminnan siirtojärjestelyn toinen vaihe toteutetaan Helen Oy:n vuoden 2015 tilinpäätöksen valmistuttua siten, että yhtiö tekee kaupungin omistusosuutta vastaavan pääomanpalautuksen luovuttamalla Helsingin kaupungille 40 000 kpl Helsingin Energia-tunnelit Oy:n osakkeita. Palautuksen määrä on 4 milj. euroa.

MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT TILIKAUDELLE

Hanasaaren voimalaitokselle otettiin marraskuussa käyttöön pellettijärjestelmä, jonka avulla osa voimalaitoksen käyttämästä kivihiilestä, 5-7 %, voidaan korvata puupelleteillä. Salmisaaren voimalaitoksella vastaava pellettijärjestelmä otettiin käyttöön jo vuoden 2014 lopulla. Kun sekä Hanasaarissa että Salmisaarissa poltetaan pellettejä 5-7 prosentin osuudella, pellettiä käytetään yhteensä lähes 100 000 tonnia vuodessa. Määrä vastaa noin kolmasosaa koko Suomen pellettituotannosta.

Yhdistetty kaukolämpö- ja kaukojäähdytysratkaisu voitti energia-alan arvostetun **Global District Energy Climate Awards** -palkinnon 27.4.2015. Palkintoraati arvosti erityisesti Helenin energiatehokkaita ratkaisuja, jotka hyödyntävät tiivistä kaupunkirakennetta energiatehokkuuden maksimoimiseksi. Kaukojäähdytys parantaa asukkaiden elämisen laatua, ja samalla se mahdollistaa hukkaenergian ja aurinkolämmön hyödyntämisen suuressa mitakaavassa.

Helen Oy toteuttaa Pohjoismaiden suurimman sähkövaraston Helsingin Suvilahteen. Pilot-tihankkeessa testataan megawattiluokan sähkövaraston tarjoamia uusia mahdollisuuksia: sähkön joustavaa välivarastointia sekä uusia liiketoimintamalleja, joita sähkön varastoinnin avulla voidaan kehittää. Yhtiö on pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla ensimmäinen yritys, joka liittyy megawattiluokan litiumakkuvaraston sähköverkkoon. Sähkövarasto liitetään osaksi Kalasataman älykästä energijärjestelmää.

Suvilahden aurinkovoimala täytti odotukset. Keväällä 2015 tuotantoon saatu, valmistus- saan Suomen suurin aurinkovoimala Helsingin Suvilahdessa täytti odotukset. Aurinkosähköä saatiin kesäkauden aikana talteen 100 kerrostalokaksion vuosikulutuksen verran, eli yhteensä yli 200 000 kWh. Suvilahden aurinkovoimala kasvatti koko Suomen verkkoon kytkettyä aurinkosähkötehoa yli 10 prosentilla.

Uusi aurinkovoimalaitos Helsingin Kivikkoon. Helen Oy käynnisti uuden aurinkovoimalaitoksen rakentamisen Helsingin Kivikkoon. Aurinkovoimalaan tulee lähes 3 000 aurinkopaneelia, ja sen teho tulee olemaan yli 800 kW. Valmistumisen myötä Helen vahvistaa asemaansa Suomen suurimpana aurinkosähkön tuottajana.

Uusi maanalainen sähköasema kasvavaan Pasilaan. Ilmalantorilla vihittiin käyttöön uusi maanalainen sähköasema, joka vahvistaa lähialueiden sähkönjakelua ja parantaa sähkön toimitusvarmuutta. Kaupunkitilan säästämiseksi uusi sähköasema on rakennettu kokonaan luolatilaan maan alle reilun 30 metrin syvyyteen.

Asiakkaat ja palvelut

Asiakaspalvelua eri palvelukanavissa mitataan ja kehitetään systemaattisesti koko konsernissa.

Helen Oy:n asiakaspalvelu oli jälleen paras sähkön vähittäismyynnin asiakastytytyvyyttä mittaavassa EPSI Rating Finland -kyselyssä. Yhtiö on pysynyt isojen energiayhtiöiden ykkösenä jo 10 vuotta.

Helen Oy:ssä toteutetun organisaatiouudistuksen myötä sähkö-, kaukolämpö- ja kaukojäähdytyspalvelut on keskitetty samaan organisaatioon. Tavoitteena on kehittää toimintatapoja ja parantaa entisestään asiakkaiden palvelukokemusta.

Asiakaslähtöiseen tuote- ja palvelukehitykseen panostetaan vahvasti. Asiakkaille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa tuotteiden kehittämiseen ja niiden käyttökokeeseen parantamiseen.

Älykkään asumisen pilottialueella Helsingin Kalasatamassa otettiin ensimmäisenä käyttöön Helen Oy:n ja ABB:n toimittamat HIMA-huoneistoautomaatiojärjestelmät, jotka mahdollistavat jopa 15 prosenttia pienemmän sähkön ja veden kulutuksen. Asiakkaat voivat seurata kulutustietoja netin kautta reaaliajassa, myös mobiililaitteilla kodin ulkopuolella.

Helen Oy toi ensimmäisenä Suomessa markkinoille kerrostaloasukkaille tarkoitetun uusiutuva kaukolämpö -tuotteen, jonka valitsemalla asukkaat voivat vaikuttaa kaukolämmön tuotannon kehittämiseen.

Henkilöstö

Emoyhtiön henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 1 067. Vakinaisten määrä oli 1 016 eli 95 % ja määräaikaisten 51. Keskimääräinen henkilöstölukumäärä oli 1 111. Eläkkeelle siirtyneiden määrä oli 31 ja uusien vakinaisten rekrytointien 10. Henkilöstön keski-ikä oli 46,1 vuotta, heillä palveluvuosia keskimäärin 17,5 vuotta. Palkkoja ja palkkioita, sisältäen myös tulospalkkiot, maksettiin 54 milj. euroa. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi koko henkilökunta on vakuutettu vapaa-ajan ryhmätapaturmavakuutuksella.

Helen Sähköverkko Oy:n keskimääräinen henkilöstömäärä oli 108 ja Suomen Energia-Urakointi Oy:n 167. Muissa tytäryhtiöissä ei ollut henkilöstöä vuoden 2015 lopussa.

Tutkimus ja kehitystoiminta

Yhtiö oli mukana SunZeb-tutkimushankeessa, joka vahvisti, että kaukojäähdytyksen avulla rakennuksista saadaan kierrätettyä merkittävä määrä lämpöä takaisin kaukolämpöverkoon. Tästä lämmöstä huomattava osa on auringosta peräisin olevaa uusiutuvaa energiaa. VTT:n koordinoimassa SunZEB-tutkimushankkeessa selvitettiin tiiviin kaupunkirakentamisen tuomia uusia mahdollisuuksia uusiutuvan energian hyödyntämiseen, energiavirtojen kierrättämiseen ja päästöjen vähentämiseen.

Energian varastointi on osa Helen Oy:n maailman parasta kaupunkienergiaa -kokonaisuutta. Yhtiö on edelläkävijä energian varastoinnissa maailman mittakaavassa. Lämpöä on varastoitu jo pitkään kaukolämpövarastoissa Vuosaarella ja Salmisaarella sekä kylmää kaukojäähdytysvarastossa Pasilassa. Uusi Esplanadin jäähdytysvesivarasto otettiin käyttöön keväällä. Energian varastointi mahdollistaa energian joustavan käytön erilaisissa kysyntätilanteissa. Viimeisimpänä energian varastointiin liittyvänä hankkeena toteutetaan Pohjoismaiden suurin sähkövarasto.

Helen Oy osallistui bioenergian tutkimiseen CLIC Innovation Oy:n kautta Tulevaisuuden kestävä bioenergiaratkaisut -tutkimusohjelmassa (BEST). Kyseessä on nelivuotinen suomalaisen teollisuuden ja tutkimuslaitosten yhteinen ohjelma. Päämääränä on luoda uutta ja kestävä bioenergialiiketoimintaa. Helen Oy keskittyi biopolttoaineiden terveys- ja turvallisuusasioihin sekä logistiikan kehittämiseen. Yhtiö osallistui myös CLIC Innovation Oy:n

viisivuotiseen hiilidioksidin talteenoton tutkimusohjelmaan (CCSP), erityisesti hiilidioksidin talteenoton teknologian ja konseptien tutkimukseen.

Helen Oy liittyi syksyllä Forum Virium Oy:n jäseneksi. Forum Virium Oy kehittää uusia digitaalisia palveluja yhdessä yritysten, Helsingin kaupungin, muiden julkisten toimijoiden sekä kaupunkilaisten kanssa. Yrityksen tavoitteena on kehittää parempia palveluita, synnyttää uutta liiketoimintaa ja avata uusia yhteyksiä kansainvälisille markkinoille.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on energian toimitusvarmuudesta huolehtiminen sekä konsernin arvon turvaaminen ja kasvattaminen pitkäjänteisesti. Yhtiössä riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä epävarmuuksia. Kokonaisvaltainen riskienhallinta on koko organisaation päätöksentekoa ja toimintaa ohjaava liiketoimintalähtöinen, systemaattinen ja yhtenäinen toimintatapa riskien hallitsemiseksi. Riskit jaetaan eri luokkiin riskienhallinnan kokonaisuuden hahmottamiseksi, riskien vertailemiseksi sekä käsiteltävän aiheen rajaamiseksi.

Johto vastaa siitä, että yhtiössä on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Yritys on arvioinut toimintansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelu osaksi kaikkea toimintaa. Energiakaupan osalta on laadittu energiakaupan toimintaperiaatteet ja riskienhallinta -käsikirja. Käsikirja linjaa hallituksen hyväksymät periaatteet energiakaupalle ja siihen liittyvien riskien hallinnalle.

Sähkömarkkinoiden vaihtelut ovat voimakkaita ja ennustettavuuden arvioidaan heikentyvän. Kilpailu sähkön loppuasiakasmarkkinoilla kiristyy. Sähköpörssihintojen vaihtelu aiheuttaa liiketoimintariskejä tukku- ja loppuasiakasmyynnissä sekä sähkön hankinnassa. Konserni varautuu riskeihin suojaamalla hankintaa ja myyntiä johdannaisilla. Polttoaineiden hankinnassa merkittävimmät riskit ovat volyyymi- ja hintariski. Näitä riskejä hallitaan mm. hankinta- ja johdannaisopimuksien avulla.

Konsernin vakuutukset päivitettiin Suomen Energia-Urakointi Oy:n vakuutuksia lukuun ottamatta. Työeläkevakuutukset ja ryhmähenkivakuutus ovat Kevassa. Muilta osin tehtiin vuoden 2014 aikana kattava vakuutusten kilpailutus vakuutuslajeittain. Uudet vakuutukset tulivat voimaan 1.1.2015 ja ne jakaantuivat kolmelle eri vakuutusyhtiölle. Vakuutusurva kattaa omaisuus-, keskeytys-, vastuu-, henkilö- ja ajoneuvovahingot. Vakuutusten kattavuus ja omavastuutasot on asetettu yhtiöittäin yhtiöiden riskinsietokyvyn mukaisesti.

Ympäristö

Energiatehokkuus, toimitusvarmuus sekä vastuullisuus ovat liiketoiminnan keskeisiä periaatteita. Energiatehokas toiminta perustuu ympäristöä säästävään yhdistettyyn sähkön- ja lämmöntuotantoon sekä kaukolämmitykseen ja kaukojäähdytykseen. Keskitetty energiantuotanto kuuluu EU-ohjauksessa päästökaupan piiriin.

Keskeiseksi ilmastopoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa nousee uusiutuvien energiantuotantomuotojen osuuden kasvattaminen nykyisessä tuotantorakenteessa. Hiilidioksidipäästöjä vähennetään biopolttoaineiden käyttöä lisäämällä, rakentamalla aurinko- ja tuuli-

voimaa, parantamalla energiatehokkuutta ja panostamalla älykkäisiin energijärjestelmiin, joilla pientuotanto ja hukkaenergiat saadaan hyödynnettyä.

Vuoden 2016 alusta voimaan astunut teollisuuspäästädirektiivi (IE-direktiivi) kiristää voimalaitosten lähipäästöjen eli hiukkasten, rikinoksidien ja typenoksidien päästörajoja monelta osin alle puoleen nykyisestä. Helen Oy:n hiukkaspäästöt ovat entuudestaan olleet alhaiset ja uusienkin päästörajojen alapuolella. Hiilivoimaloiden rikinpoistolaitosten toimintaa on tehostettu.

Typenoksidipäästöjen vähentäminen on vaatinut merkittäviä investointeja. Salmisaareen on toteutettu typenoksidit savukaasuista puhdistava SCR-katalysaattori (Selective Catalytic Reduction). Hanasaaressa typenoksidit puhdistetaan voimalaitoskattilassa SNCR-urearuiskutusjärjestelmällä (Selective Non-Catalytic Reduction).

Energiatuotannon lähipäästöjen vaikutuksia pääkaupunkiseudun ilmanlaatuun seurataan osana Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) tekemää ilmanlaadun tarkkailua. Seurannan mukaan energiatuotannon vaikutukset Helsingin ilmanlaatuun ovat hyvin vähäisiä.

Energiatuotannossa ja -jakelussa Helen Oy:llä on käytössä ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä ja toimistotiloissa Green Office -ympäristöohjelma.

Hallituksen esitys voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Emoyhtiö Helen Oy:n jakokelpoinen oma pääoma on 1 323 155 185,70 euroa, joista tilikauden voitto on 67 974 375,03 euroa. Omistajalinjauksen mukaan yhtiö jakaa noin puolet tuloksestaan osinkona. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 34 000,00 euroa/osake eli yhteensä 34 000 000,00 euroa ja omaan pääomaan jätetään 33 974 375,03 euroa. Hallitus esittää, että osinko maksetaan 31.3.2016. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä esitetty voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Organisaatio ja tilintarkastajat

Helen Oy:n hallituksen tehtävänä on kehittää ja valvoa yhtiön toimintaa. Yhtiön toiminnan käynnistämisyhteisössä yhtiöllä oli väliaikainen hallitus, jonka puheenjohtajana toimi Tapio Korhonen ja jäseninä Jaana Eklund ja Sami Sarvilinna. Väliaikaisen hallituksen erotua 31.12.2014, hallitukseen kuuluivat ylimääräisen yhtiökokouksen 16.12.2014 päätöksellä 1.1.2015 lukien seuraavat yhdeksän henkilöä: puheenjohtaja Pekka Majuri, varapuheenjohtaja Osmo Soininvaara, Hanna-Maria Heikkinen, Mari Holopainen, Tapio Korhonen, Anukka Mickelsson, Hillevi Mannonen, Mikko Niinivaara ja Jouko Sillanpää. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2015 hallitus valittiin uudelleen tehtävänsä toimikaudelle, joka päättyy 2016 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilikauden 1.7.2014 – 31.12.2015 aikana hallitus kokoontui 31 kertaa.

Ylimääräinen yhtiökokous 27.8.2014 päätti osakkeenomistajan pysyvän nimitys-toimikunnan perustamisesta ja jäsenten valitsemisesta. Osakkeenomistajan pysyvän nimitystoimikunnan jäseniksi valittiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mari Puoskari, kaupungin hallituksen puheenjohtaja Tatu Rauhamäki, kaupunginjohtaja Jussi Pajunen, kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Osku Pajamäki ja kaupunginvaltuutettu Sirpa Puhakka. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2015 kaupunginvaltuutettu Sirpa Puhakan tilalle valittiin kau-

punginvaltuutettu Veronika Honkasalo. Mainitun osakkeenomistajan toimielimen tehtävänä on vuosittain valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle ja varmistaa, että hallituksella ja sen jäsenillä on yhtiön tarpeita vastaava riittävä osaaminen ja kokemus.

Hallituksen valiokuntia ovat tarkastusvaliokunta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnat avustavat hallitusta sen tehtävien hoitamisessa. Hallitus on hyväksynyt kirjalliset työjärjestykset valiokunnille. Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Hillevi Mannonen ja jäseninä Hanna-Maria Heikkinen ja Mari Holopainen. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana viisi kertaa. Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Pekka Majuri ja jäseninä Mikko Niinivaara ja Osmo Soininvaara. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana seitsemän kertaa. Valiokuntien toimikausi on yksi vuosi päättyen 2016 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Helen Oy:n toimitusjohtajana on toiminut DI Pekka Manninen.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle on tilikauden (1.7.2014–31.12.2015) aikana maksettu palkkoja, palkkioita ja luontaisetuja yhteensä 517 544 euroa.

Tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab. Vastuunalaisena tarkastajana on toiminut KHT, JHT, Kaija Pakkanen.

Näkymät tulevaisuuteen

Vuoden 2016 tuloksen ennakoidaan laskevan oleellisesti verrattuna vuoteen 2015. Euroopan ja Suomen talouden ja energiamarkkinoiden epävarmuustekijät heijastuvat edelleen liiketoimintaan. Lähivuosien sähkömarkkinat tulevat ennusteiden mukaan olemaan hyvin vaikeat sähköntuottajille. Uusiutuvan tuotannon määrä kasvaa nopeasti. Hintataso on matala ja hintojen jyrkkä vaihtelu jatkuu ja voimistuu. Suomen hallituksen suunnitelma kiristää sähkön ja lämmön yhteistuotannon hiilidioksidiveroa vaiheittain vaikuttaa toteutuessaan merkittävästi kaukolämmön tuotantokustannuksiin ja heikentää kaukolämmön kilpailukykyä. Pidemmällä aikavälillä erityisesti kehitysohjelmaan liittyvät investointiratkaisut vaikuttavat merkittävästi yhtiön tuloksentekeytyä heikentävästi.

TULOSLASKELMA 1.7.14-31.12.15

RESULTATRÄKNING

KONSERNI
2015

€

EMOYHTIÖ
2015

€

LIKEVAIHTO OMSÄTTNING

745 806 302,57

633 814 353,03

Keskeneräisten tuotteiden muutos

-529 856,43

-

FÖRÄNDRING AV VAROR UNDER TILLVERKNING

Valmistus omaan käyttöön

5 718 836,16

4 514 993,07

TILLVERKNING FÖR EGET BRUK

Liiketoiminnan muut tuotot

10 896 430,79

20 978 668,42

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Kulut KOSTNADER

Energianhankinta ENERGIANSKAFFNING

-74 133 392,31

-69 388 385,15

Sähkösiirron osto INKÖP AV ELÖVERFÖRING

-370 284,88

-5 974 602,70

Aineet, tarvikkeet ja tavarat:

MATERIAL, FÖRNÖDENHETER OCH VAROR

Voimalaitospolttoaineostot

-236 369 668,85

-236 369 668,85

KRAFTVERKSBRÄNSLEN

Varastojen muutos FÖRÄNDRING AV LAGER

388 240,18 lis./ökn.

-553 965,30 väh./min.

Aine- ja tarvikkeet

-18 814 717,65

-11 830 702,22

MATERIAL- OCH FÖRNÖDENHETSINKÖP

Ulkopuoliset palvelut KÖPTA TJÄNSTER

-52 856 517,03

-29 142 003,26

Henkilöstökulut PERSONALKOSTNADER

-83 265 113,24

-66 339 171,34

Poistot ja arvonalentumiset

-118 497 444,41

-84 724 397,27

AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

Liiketoiminnan muut kulut

-68 325 513,81

-59 752 580,11

ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

LIKEVOITTO RÖRELSEVINST

109 647 301,09

95 232 538,32

Rahoitustuotot ja -kulut

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Osuus osakkuusyritysten voitosta

1 273 334,09

-

RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Osinkotuotot DIVIDENDINTÄKTER

17 496,96

7 537 496,96

Muut korko- ja rahoitustuotot

2 896 964,46

6 173 647,77

ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH FINANSIELLA INTÄKTER

Korko- ja muut rahoituskulut

-30 462 090,40

-25 885 699,31

RÄNTEKOSTNADER OCH ÖVRIGA FINANSIELLA KOSTNADER

VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA**JA VEROJA** VINST FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER

83 373 006,20

83 057 983,74

Tuloverot INKOMSTSKATT

-16 742 937,14

-15 083 608,71

Vähemmistöosuudet MINORITETSANDELAR

-459 104,03

-

TILIKAUDEN VOITTO

66 170 965,03

67 974 375,03

RÄKENSKAPSPERIODENS VINST

VASTAAVAA AKTIVA

PYSYVÄT VASTAAVAT BESTÄENDE AKTIVA

Aineettomat hyödykkeet IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Aineettomat oikeudet IMMATERIELLA RÄTTIGHETER	64 699 862,49	63 329 405,90
Konserniliikearvo KONCERNGOODWILL	35 236 715,56	-
Muut pitkävaikutteiset menot ÖVRIGA UTGIFTER MED LÅNG VERKNINGSTID	18 294,84	-
	-----	-----
	99 954 872,89	63 329 405,90

Aineelliset hyödykkeet MATERIELLA TILLGÅNGAR

Maa- ja vesialueet MARK- OCH VATTENOMRÅDEN	5 205 981,02	-
Rakennukset ja rakennelmat BYGGNADER OCH KONSTRUKTIONER	389 202 364,88	251 493 411,78
Koneet ja kalusto MASKINER OCH ANLÄGGNINGAR	1 472 044 541,10	1 076 528 185,97
Hankintaennakkomaksut ja keskeneräinen käyttöomaisuus FÖRSKOTTSBETALNINGAR OCH PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR	83 048 177,87	54 383 581,74
	-----	-----
	1 949 501 064,87	1 382 405 179,49

Sijoitukset PLACERINGAR

Osuudet saman konsernin yrityksissä ANDELAR I DOTTERFÖRETAG	-	382 100 572,18
Saamiset saman konsernin yrityksiltä FORDRINGAR FRÅN DOTTERFÖRETAG	-	200 400 000,00
Osuudet osakkuusyriksissä ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG	59 793 334,09	60 000 000,00
Osuudet omistusyhteisyriksissä ANDELAR I ÄGARINTRESSE	242 857 054,36	121 745 054,71
Muut sijoitukset ÖVRIGA PLACERINGAR	231 683,41	231 683,41
	-----	-----
	302 882 071,86	764 477 310,30

VAIHTUVAT VASTAAVAT RÖRLIGA AKTIVA

Vaihto-omaisuus OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Polttoaineet BRÄNSLEN	70 780 314,63	70 780 314,63
Keskeneräiset tuotteet VAROR UNDER TILLVERKNING	1 350 785,99	-
Tarvikkeet FÖRNÖDENHETER	2 098 389,69	-
	-----	-----
	74 229 490,31	70 780 314,63

Pitkäaikaiset saamiset LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Lainasaamiset LÅNEFORDRINGAR	39 004 720,00	-
Muut saamiset ÖVRIGA FORDRINGAR	17 325,72	17 325,72
	-----	-----
	39 022 045,72	17 325,72

Lyhytaikaiset saamiset KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Myyntisaamiset KUNDFORDRINGAR	19 513 428,61	17 982 712,71
Saamiset saman konsernin yrityksiltä FORDRINGAR HOS FÖRETAG INOM SAMMA KONCERN	-	8 000 000,00
Konsernitilisaamiset KONCERNKONTOFORDRINGAR	130 808 747,45	113 595 878,23
Muut saamiset ÖVRIGA FORDRINGAR	8 621 245,61	4 893 979,18
Siirtosaamiset RESULTATREGLERINGAR	79 324 351,07	72 475 582,39
	-----	-----
	238 267 772,74	216 948 152,51

Rahat ja pankkisaamiset KASSA OCH BANK

	17 247 140,81	12 230 346,53
	-----	-----

YHTEENSÄ SUMMA

	2 721 104 459,20	2 510 188 035,08
--	------------------	------------------

VASTATTAVAA PASSIVA

OMA PÄÄOMA EGET KAPITAL

Osakepääoma AKTIEKAPITAL	600 000 000,00	600 000 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto FOND FÖR PLACERAT FRITT EGET KAPITAL	1 255 180 810,67	1 255 180 810,67
Tilikauden voitto RÄKENSKAPSPERIODENS VINST	66 170 965,03	67 974 375,03
	1 921 351 775,70	1 923 155 185,70

VÄHEMMISTÖOSUUS
MINORITETSINTRESSEN

1 716 048,69 -

VIERAS PÄÄOMA FRÄMMANDE KAPITAL

Pitkäaikainen vieras pääoma
LÅNGFRISTIG FRÄMMANDE KAPITAL

Pääomalainat KAPITALLÄN	158 600 000,00	157 000 000,00
Rahoituslainat LÄNER FRÅN KREDITINSTITUT	357 950 000,00	314 950 000,00
Muut pitkäaikaiset velat ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER	87 172 056,15	56 641,90
Laskennalliset verovelat KALKYLMÄSSIG SKATTESKULDER	12 008 000,00	-
	615 730 056,15	472 006 641,90

Lyhytaikainen vieras pääoma
KORTFRISTIG FRÄMMANDE KAPITAL

Rahoituslainat LÄNER FRÅN KREDITINSTITUT	81 600 000,00	26 600 000,00
Ostovelat SKULDER TILL LEVERANTÖRER	23 350 999,51	26 304 223,18
Muut lyhytaikaiset velat ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER	39 884 189,23	29 733 603,54
Siirtovelat RESULTATREGLERINGAR	37 471 389,93	32 388 380,76
	182 306 578,67	115 026 207,48

YHTEENSÄ SUMMA

2 721 104 459,20 2 510 188 035,08

Liiketoiminnan rahavirta

KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN

Liikevoitto RÖRELSEVINST	109 647 301,09	95 232 538,32
Oikaisut UTRÄTNINGAR:		
Suunnitelman mukaiset poistot KRAFTVERKSBRÄNSLEN	114 133 987,33	80 657 267,20
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua ANDRA INTÄKTER OCH KOSTNADER UTAN BETALNINGAR	4 413 735,83	4 067 130,07
Rahoitustuotot ja -kulut FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-26 274 294,89	-12 174 554,58
Verot SKATT	-16 742 937,14	-15 083 608,71
Osuus osakkuusyritysten voitosta ANDEL AV INTRSESFÖRETAGENS VINST	1 206 665,91	-

Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta KASSAFLÖDE FÖRE FÖRÄNDRING AV DRIFTSKAPITAL	186 384 458,13	152 698 772,30
---	----------------	----------------

Käyttöpääoma

DRIFTSKAPITAL

Lyhytaikaiset korottomat liikesaamiset KORTFRISTIGA RÄNTEFRIA RÖRELSEFORDRINGAR	-146 481 071,00	-103 369 600,00
Konsernitilisaamiset KONCERNKONTOFORDRINGAR	-130 808 747,45	-113 595 878,23
Vaihto-omaisuus OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	-74 229 490,31	-70 780 314,63
Lyhytaikaiset korottomat velat KORTFRISTIG FRÄMMADE KAPITAL	112 714 578,66	115 026 207,48

Liiketoiminnan rahavirta (A) KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN (A)	-52 420 271,97	-20 020 813,08
---	----------------	----------------

Investointien rahavirta

KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin FÖRVÄRV AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	-2 260 496 620,41	-1 623 002 220,89
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot FÖRSÄLJNING AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	92 543 238,23	92 543 238,23
Investoinnit muihin sijoituksiin FÖRVÄRV AV ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR	-302 882 071,86	-764 477 310,30

Investointien rahavirta (B) KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN (B)	-2 470 835 454,04	-2 294 936 292,96 ¹⁾
--	-------------------	---------------------------------

Rahoituksen rahavirta

KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Lyhytaikaiset lainat KORTFRISTIGA LÄNER	81 600 000,00	-
Pitkäaikaiset lainat LÅNGFRISTIGA LÄNER	603 722 056,15	472 006 641,90
Oma pääoma EGET KAPITAL	1 815 180 810,67	1 855 180 810,67

Rahoituksen rahavirta (C) KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN (C)	2 540 502 866,82	2 327 187 452,57 ²⁾
---	------------------	--------------------------------

Rahavarojen muutos (A + B + C)

lisäys (+) tai vähennys (-) FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A + B + C)	17 247 140,81	12 230 346,53
---	---------------	---------------

Rahavarat tilikauden alussa LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN	-	-
--	---	---

Rahavarat tilikauden lopussa LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	17 247 140,81	12 230 346,53
---	---------------	---------------

	17 247 140,81	12 230 346,53
--	---------------	---------------

1) Investointien rahavirta sisältää Helen Oy:n perustamisessa siirtyneen omaisuuden.

2) Rahoituksen rahavirta sisältää Helen Oy:n perustamisen pääomistuksen.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Helen Oy sekä sen tytäryhtiöt Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab, Helsingin Energiatunnelit Oy ja Suomen Energia-urakointi Oy. Osakkuusyhtiöinä yhdistellään Voimapiha Oy ja Suomen Merituuli Oy. Konsernitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti.

Koserni sisältyy alakonsernina Helsingin kaupunki -konserniin. Helsingin kaupungin tilinpäätöksen jäljennös on saatavilla internet-osoitteesta: www.hel.fi.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperusteet

Konsernin sisäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin keskinäiset liiketapahtumat, pysyvien vastaavien sisäinen kate samoin kuin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja oman pääoman erotus on konsernitaseessa kohdistettu konserniliikearvoksi, joka poistetaan viidessä tai 20 vuodessa. Tytäryhtiöiden hankintamenon ylittävä oman pääoman osuus on kohdistettu konsernireserviksi, joka tuloutetaan 20 vuodessa. Konserniliikearvo on taseessa netotettu ja esitetään konsernireservinä. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tilikauden voitosta sekä esitetty omana eräänään. Osakkuusyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo -periaatteen mukaisesti hankintamenuon tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenuosta tasapoistoina.

Poistosuunnitelma

	Poistoaika vuosina
Aineettomat hyödykkeet	
IT-ohjelmat	3-5
Muut aineettomat oikeudet	vaikutusaikanaan
Liikearvo	5-20
Päästöoikeudet	käytön mukaan
Muut pitkävaikutteiset menot	3-10
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	10-40
Verkostot	10-40
Koneet ja kalusto	3-30
IT-laitteet	3-10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
Konsernireservin tuloutus	20

Liittymismaksujen käsittely

Liittymismaksut, jotka ovat siirtokelpoisia, mutta eivät palautettavia, on kirjattu tuloslaskelmaan tuotoksi.

	KONSERNI 2015 €	EMOYHTIÖ 2015 €
1. Liikevaihto		
Sähkönmyynti	286 683 356	286 683 356
Sähkönsiirronmyynti	95 202 439	-
Lämmönmyynti	317 436 134	317 436 134
Muut tuotot	46 484 374	29 694 863
Yhteensä	745 806 303	633 814 353
2. Keskeneräisten tuotteiden muutos	-529 856	-
3. Valmistus omaan käyttöön	5 718 836	4 514 993
4. Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokrat	2 769 707	1 917 542
Luovutusvoitot	303 612	295 903
Muut	7 823 112	18 765 223
Yhteensä	10 896 431	20 978 668
5. Polttoaineet ja energianhankinta		
Sähkön ostot	73 208 211	68 463 203
Lämmön ostot	925 182	925 182
Sähkönsiirron ostot	370 285	5 974 603
Polttoaineiden ostot	236 369 669	236 396 669
Polttoainevaraston muutos	553 965	553 965
Yhteensä	311 427 312	312 286 622
6. Ulkopuoliset palvelut		
Kantaverkkomaksut	14 963 177	-
Rakennus- ja maanrakennusurakat	13 914 433	6 673 702
Asiantuntija- ja konsulttipalvelut	6 296 709	6 125 210
Ympäristöpalvelut	1 578 286	1 578 286
Muut ulkopuoliset palvelut	16 103 913	14 764 805
Yhteensä	52 856 517	29 142 003
7. Henkilöstö		
Henkilöstön määrä keskimäärin		
Kuukausipalkkaiset	1 371	1 091
Tuntipalkkaiset	20	20
Henkilöstö lkm	1 391	1 111
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	67 334 184	53 639 532
Eläkekulut	11 893 369	9 400 632
Muut henkilösivukulut	4 037 560	3 299 007
Henkilöstökulut yhteensä	83 265 113	66 339 171
Luontoisetujen verotusarvo	175 645	175 645
Yhteensä	83 440 758	66 514 816
Hallituksen ja johdon palkat ja palkkiot	795 186	517 544

	KONSERNI 2015 €	EMOYHTIÖ 2015 €
8. Liiketoiminnan muut kulut		
Tonttivuokrat	7 286 883	5 615 406
Muut vuokrat	8 463 612	5 385 696
Tietotekniikka- ja asiantuntijapalvelut	10 153 574	9 578 554
Ajoneuvo- ja kalustokulut	6 029 697	4 157 940
Edustus ja markkinointi	3 199 784	3 173 285
Vakuutukset	1 395 796	1 252 197
Päästöoikeudet	18 457 287	18 457 287
Tilintarkastuspalkkiot	37 260	24 480
Muut kulut	13 301 621	12 107 735
Yhteensä	68 325 514	59 752 580
9. Rahoitustuotot ja -kulut		
Osuus osakkuusyritysten voitosta	1 273 334	-
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	-	5 040 000
Osakkuusyrityksiltä	-	2 480 000
Muilta	17 497	17 497
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	-	5 491 080
Muut korko- ja rahoitustuotot	2 896 964	-
Saman konsernin yrityksiltä	-	108 333
Muilta	-	574 234
Rahoitustuotot yhteensä	4 187 796	13 711 145
Korkokulut		
Pääomallainan korkokulut	9 420 000	9 420 000
Seniorilainan korkokulut	15 263 498	15 263 498
Osakkuusyrityksiltä	11 914	11 914
Muut korko- ja rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-	53 775
Muille	5 778 593	1 148 426
Rahoituskulut yhteensä	30 462 090	25 885 699

10. Pysyvät vastaavat

Aineettomat oikeudet

Hankintameno 1.7.2014	-	-
Hankintameno 1.1.2015	69 641 614	69 479 751
Lisäykset 1.1.-31.12.	15 742 378	14 443 023
Vähennykset 1.1.-31.12.	18 363 572	18 363 572
Hankintameno 31.12.	67 020 420	65 559 203
Poistot 1.1.-31.12.	2 302 263	2 229 797
Kirjanpitoarvo 31.12.	64 718 157	63 329 406

Konserniliikearvo

Hankintameno 1.1.2015	149 903 669	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	-	-
Vähennykset 1.1.-31.12.	-	-
Hankintameno 31.12.	149 903 669	-
Poistot 1.1.-31.12.	7 718 949	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	142 184 721	-
Siirto konsernireservistä	-106 948 005	-
Konserniliikearvo taseessa 31.12.	35 236 716	-

Konsernireservi

Arvo 1.1.2015	112 576 848	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	-	-
Vähennykset 1.1.-31.12.	5 628 842	-
Arvo 31.12.	106 948 005	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	106 948 005	-
Siirto konserniliikearvoon	106 948 005	-
Konserniliikearvo taseessa 31.12.	-	-

Maa- ja vesialueet

Hankintameno 1.1.2014	-	-
Hankintameno 1.1.2015	5 205 981	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	-	-
Vähennykset 1.1.-31.12.	-	-
Hankintameno 31.12.	5 205 981	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 205 981	-

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.7.2014	-	-
Hankintameno 1.1.2015	299 192 343	254 405 213
Lisäykset 1.1.-31.12.	108 330 401	12 232 594
Vähennykset 1.1.-31.12.	2 547 663	2 547 663
Hankintameno 31.12.	404 975 080	264 090 144
Poistot 1.1.-31.12.	15 772 715	12 596 732
Kirjanpitoarvo 31.12.	389 202 365	251 493 412

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.7.2014	-	-
Hankintameno 1.1.2015	1 556 183 676	1 174 153 208
Lisäykset 1.1.-31.12.	99 741 384	57 709 332
Vähennykset 1.1.-31.12.	89 911 617	89 503 617
Hankintameno 31.12.	1 566 013 444	1 142 358 924
Poistot 1.1.-31.12.	93 968 903	65 830 738
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 472 044 541	1 076 528 186

Ennakkomaksut ja keskeneräinen käyttöomaisuus

Hankintameno 1.7.2014	-	-
Hankintameno 1.1.2015	91 829 779	54 583 777
Lisäykset 1.1.-31.12.	116 117 031	100 547 116
Vähennykset 1.1.-31.12.	124 898 632	100 747 311
Hankintameno 31.12.	83 048 178	54 383 582
Kirjanpitoarvo 31.12.	83 048 178	54 383 582

Sijoitukset 31.12.2015

	Kotipaikka	KONSERNI			EMOYHTIÖ		
		Lukumäärä	Osuus-%	Kirjanpito-arvo €	Lukumäärä	Osuus-%	Kirjanpito-arvo €
Osakkeet ja osuudet							
Osakkeet konserniyhtiöissä							
Oy Mankala Ab	Iitti	-	-	-	42 500 262	100,00	254 600 000
Helen Sähköverkko Oy	Helsinki	-	-	-	42 000	100,00	84 000 000
Helsingin Energiatunnelit Oy	Helsinki	-	-	-	400 090	100,00	40 093 172
Suomen Energia-Urakointi Oy	Helsinki	-	-	-	3 625	60,40	3 407 400
Osakkuusyritykset							
Voimapiha Oy	Helsinki	400 000	33,33	58 795 743	400 000	33,33	60 000
Suomen Merituuli Oy	Helsinki	1 000	50,00	997 591	-	-	-
Muut osakkeet							
Teollisuuden Voima Oyj	Helsinki	99 630 381	8,14	117 973 353	-	-	-
EPV Energia Oy	Vaasa	492 102	6,88	54 659 809	492 102	6,88	54 659 809
Pohjolan Voima Oy	Helsinki	327 708	0,86	16 363 784	327 708	0,86	16 363 784
Kemijoki Oy	Rovaniemi	39 095	1,60	50 176 665	39 095	1,60	50 176 665
Helsinki Halli Oy	Helsinki	12	-	201 826	12	-	201 826
Liikennevirta Oy	Helsinki	2 000	11,20	444 797	2 000	11,20	444 797
CLIC Innovation Oy	Helsinki	100	2,20	100 000	100	2,20	100 000
Powest Oy	Helsinki	4 436	-	29 840	4 436	-	29 840
Suomen Hyötytuuli Oy	Pori	276	12,50	3 138 646	-	-	-
Suomen Messut osuuskunta	Helsinki	1	-	17	1	-	17
Helsingin							
Konsernihankinta Oy	Helsinki	3	-	1	1	-	1

Muut sijoitukset

Pääomalaina, Helen Sähköverkko Oy, 1.10.2006–30.9.2026, korko sähkömarkkinaviranomaisen vahvistama viitekorko + 2 prosenttiyksikköä.	146 000 000
Pääomalaina, Suomen Energia-Urakointi Oy, 30.4.2012–31.12.2017, korko Suomen valtion 5 vuoden obligaatioiden korko + 1 prosenttiyksikköä.	2 400 000
Laina Helsingin Energiatunnelit Oy:lle 15.12.2015-15.12.2029, kiinteä korko 5 %.	52 000 000

	KONSERNI 2015 €	EMOYHTIÖ 2015 €
11. Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset lainasaamiset muilta	39 004 720	-
Muut saamiset	17 326	17 326
Yhteensä	39 022 046	17 326
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Konsernilaina, korollinen	-	8 000 000
Myyntisaamiset	-	6 015 697
Siirtosaamiset	-	3 396 967
Yhteensä		17 412 664
Siirtosaamiset		
Jaksotettu myynti	72 120 300	66 015 330
Jaksotetut välittömät verot	299 391	299 391
Muut siirtosaamiset	6 904 660	6 160 861
Yhteensä	79 324 351	72 475 582

	KONSERNI 2015 €	EMOYHTIÖ 2015 €
12. Oma pääoma		
Osakepääoma 1.7.2014	-	2 500
Osakepääoman korotus 31.12.2014	-	599 997 500
Osakepääoma 1.1. ja 31.12.2015	600 000 000	600 000 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.7.2014	-	97 500
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastonlisäys 31.12.2014	-	1 255 083 311
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston lisäys 1.1.2015	1 255 180 811	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.2015	1 255 180 811	1 255 180 811
Tilikauden voitto 31.12.2015	66 170 965	67 974 375
Yhteensä	1 921 351 776	1 923 155 186
13. Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat		
Pääomalaina kaupungilta	157 000 000	157 000 000
Muut lainat kaupungilta	181 950 000	181 950 000
Lainat rahalaitoksilta	10 000 000	-
Ydinjätehuoltolaina	82 114 971	-
Yhteensä	431 064 971	338 950 000

Helen-konserni omistaa osakkeita suomalaisessa ydinvoimayhtiö Teollisuuden Voima Oyj:ssä (TVO), jolla on lainmu-
kainen velvoite kattaa täysimääräisesti Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitostensa käytöstäpoisto ja
käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittaminen. Kattaakseen tulevan vuoden osuutensa TVO:n rahastotavoitteesta, ja
mahdollisten odottamattomien tapahtumien varalle, konserni on antanut määrältään 11 miljoonan euron omavelkai-
sen takauksen. TVO on käyttänyt oikeuttaan lainata varoja takaisin valtion ydinjätehuoltorahastolta. Helen-konsernin
osuus takaisinlainasta on 82 miljoonaa euroa, mikä sisältyy yli viiden vuoden kuluttua erääntyviin pitkäaikaisiin vel-
koihin.

14. Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat	-	2 721 366
Muut velat	-	2 637 632
Siirtovelat	-	1 596 414

Lyhytaikaiset velat osakkuusyrittäyksille

Ostovelat	1 017 573	1 000 654
-----------	-----------	-----------

Siirtovelat

Lomapalkka- ja lomarahajaksotus	16 480 862	12 385 972
Korot	13 388 394	13 095 888
Jaksotetut välittömät verot	757 098	-
Muut siirtovelat	6 845 037	6 906 521
	37 471 390	32 388 380

15. Vastuut ja vastuusitoumukset

Vakuutustalletukset

Pankkivastuut	4 064 568	4 064 568
Leasingvuokravastuut	78 871	78 871

Vuokravastuut

Vuonna 2016 maksettavat	4 368 216	3 590 226
Myöhemmin maksettavat	17 277 408	10 770 678

Leasingvastuut

Vuonna 2016 maksettavat	2 011 643	877 299
Myöhemmin maksettavat	3 005 824	1 247 377

Omavelkaiset takaukset

Työ- ja takuuajaiset vastuut	1 619 736	-
------------------------------	-----------	---

Oy Mankala Ab on sitoutunut antamaan osakaslainan Teollisuuden Voima Oyj:lle, jonka enimmäismäärä on
yhteensä 24,4 milj. euroa ja josta on maksamatta 24,4 milj. euroa.

Koron- ja valuutanvaihtosopimukset

Johdannaisilla suojataan vaihtuvakorkoisten lainojen tulevia korkokustannuksia sekä valuuttalainoja kurssivaihteluilta. Sopimusten maturiteetti on pisimmillään 5 vuotta.

	KONSERNI 2015 €	EMOYHTIÖ 2015 €
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset		
Sopimusten nimellisarvo	115 000 000	30 000 000
Sopimusten käypä arvo	-376 957	-833 710
josta kirjaamatta tuloslaskelmaan	-376 957	-833 710

Sähkö-, valuutta-, hiili- ja päästöjohdannaiset

Sähköjohdannaiskaupan tarkoitus on suojata tulevaisuudessa markkinahintaan tapahtuvia sähkön ostoja ja myyntejä. Johdannaisten ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 10 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin. Fyysiset sähkön myynti- ja ostosopimukset tehdään Nord Pool Spotin kautta. Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, ollaanko tiettyinä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Hyödykekaupassa valuuttajohdannaisilla suojataan dollarimääräisiä hiilihankintoja. Valuuttajohdannaisten ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 5 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Hiilijohdannaisilla suojataan tulevaa hiilen fyysistä hankintaa. Johdannaisten ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 5 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Päästöjohdannaisten käyttötarkoitus perustuu toteutuneen ja ennustetun päästömäärän sekä alkujaossa myönnettyjen päästöoikeuksien mukaiseen kaupankäyntitarpeeseen. Päästöjohdannaiset ovat termiinisopimuksia, joiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan vuoden 2020 loppuun saakka.

Johdannaisten markkina-arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten arvonmuutokset kirjataan tulokseen samalle jaksolle niillä suojattujen fyysisten sopimusten kanssa. Siinä tapauksessa että olisi muita kuin suojaustarkoituksessa tehtyjä johdannaissopimuksia, niiden realisointimaton tappio kirjattaisiin tulosvaikutteisesti tilikaudelle.

	KONSERNI 2015 €	EMOYHTIÖ 2015 €
Sähköjohdannaiset		
Sopimusten käypä arvo	-67 391 366	-63 805 862
josta kirjaamatta tuloslaskelmaan	-67 391 366	-63 805 862
Ostettu TWh	8,9	8,4
Myyty TWh	6,3	6,3

Johdannaissopimusten tulouttamatta oleva osa on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa fyysistä markkinahintaista sähkön ostoa ja myyntiä suojattaessa.

Valuuttajohdannaiset (Hyödykekaupan valuuttajohdannaisia ei ollut avoimna tilinpäätöshetkellä.)

Sopimusten nimellisarvo	0	0
Sopimusten käypä arvo	0	0
josta kirjaamatta tuloslaskelmaan	0	0

Valuuttajohdannaissopimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa hiilen hankintaa suojattaessa.

Hiilijohdannaiset (Hiilijohdannaisia ei ollut avoimna tilinpäätöshetkellä.)

Sopimusten käypä arvo	0	0
josta kirjaamatta tuloslaskelmaan	0	0
Ostettu t	0	0
Myyty t	0	0

Hiilijohdannaisten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa hiilen hankintaa suojattaessa.

Päästöjohdannaiset

Sopimusten käypä arvo	88	88
josta kirjaamatta tuloslaskelmaan	88	88
Ostettu t CO ₂	679 000	679 000
Myyty t CO ₂	-	-

Päästöjohdannaissopimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa ennakoituja päästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien eroa suojattaessa.

Päästökauppa

Helen Oy:lle on myönnetty päästöoikeuksia vuosille 2013-2020 yhteensä 7,1 miljoonaa tonnia CO₂. Arvio vuoden 2015 toteutuneista päästöistä on 2,9 miljoonaa tonnia CO₂. Vuoden 2015 kaupankäynnissä päästöoikeuksia ja niitä vastaavia oikeuksia ostettiin fyysisesti 1,8 miljoonaa tonnia CO₂.

Taseen aineettomissa oikeuksissa päästöoikeuksia ja niitä vastaavia oikeuksia on 31.12.2015 yhteensä 9,6 miljoonaa tonnia CO₂.

Kirjanpidossa päästöoikeudet käsitellään KILA:n ohjeen 1767/2005 mukaisesti ns. nettomenetellyllä.

16. Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

17. Oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Helen-konserniin kuuluva Oy Mankala Ab on osakkaana (8,1 %) Teollisuuden Voima Oyj:ssä (TVO), joka rakennuttaa avaimet käteen periaatteella Olkiluoto 3-ydinvoimalaitosyksikköä (OL3) Eurajoelle Olkiluotoon. Laitoksen tuli valmistua alkuperäisen aikataulun mukaisesti vuonna 2009.

TVO jätti vuonna 2012 kanteen ja vastineen Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä koskien OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. TVO:n heinäkuussa 2015 päivittämä rahamääräinen arvio yhtiön kustannuksista ja menetyksistä on noin 2,6 miljardia euroa joulukuuhun 2018 asti, joka on OL3-laitostoimittajan syyskuussa 2014 toimittaman aikataulun mukaan OL3:n säännöllisen sähköntuotannon aloittamisen ajankohta.

Välimiesmenettely alkoi joulukuussa 2008 laitostoimittajan aloitteesta. Laitostoimittajan helmikuussa 2016 päivittämä, rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,52 miljardia euroa. Summa perustuu laitostoimittajan päivittämään analyysiin tapahtumista syyskuuhun 2014, ja joidenkin vaateiden osalta joulukuun 2014 loppuun asti. Summa sisältää muun muassa viivästyskorkoja (laskettu kesäkuuhun 2016 asti) ja TVO:n laitostoimitussopimuksen mukaisesti viivästämää maksueriä yhteensä noin 1,45 miljardia euroa sekä laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 135 miljoonaa euroa. TVO on todennut laitostoimittajan aiemmin toimitetun kanteen perusteettomaksi ja tutkii päivitetyn kanteen ja vastaa siihen asianmukaisesti. Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia.

Välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella TVO ei ole kirjannut saatavia eikä varauksia.

SÄHKÖLIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Sähkömarkkinalain mukaan sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytettävä sähköliiketoiminnot muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Tarkemmin eriyttämisestä säädetään Kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella 79/2005.

Sähköverkkotoiminta on eriytetty erilliseen osakeyhtiöön. Muut sähköliiketoiminnot muodostuvat sähkön tuotanto- ja myyntiliiketoiminnoista.

Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Osakepääoman, rahastojen ja pitkäaikaisen vieraan pääoman jako perustuu liiketoimintojen riskinkantoon. Lyhytaikainen vieras pääoma on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sisäisen laskennan avulla. Tuloverot on kirjattu liiketoiminnoille tuloksen muodostumisen suhteessa. Eriytettyjen liiketoimintojen tuotot, kulut, saamiset ja velat sisältävät myös yhtiön sisäiset erät.

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT TULOSLASKELMA 1.7.2014–31.12.2015

	2015 €
LIKEVAIHTO	294 108 101
Valmistus omaan käyttöön	93 862
Liiketoiminnan muut tuotot	247 298 994
Kulut	
Energian osto	-69 522 426
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Voimalaitospolttoaineostot	-234 851 018
Polttoainevarastojen muutos	-553 965
Aine- ja tarvikeostot	-9 264 919
Ulkopuoliset palvelut	-11 412 224
Henkilöstökulut	-16 426 843
Suunnitelman mukaiset poistot	-39 214 688
Liiketoiminnan muut kulut	-77 270 774
LIKEVOITTO	82 984 100
Rahoitustuotot ja -kulut	
Rahoitustuotot	2 725 182
Rahoituskulut	-9 405 685
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	76 303 597
Tuloverot	-13 091 914
TILIKAUDEN VOITTO	63 211 683

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT TASE 31.12.

	2015
	€
VASTAAVAA	
Pysyvät vastaavat	
Aineettomat hyödykkeet	60 819 034
Aineelliset hyödykkeet	595 880 374
Sijoitukset	435 830 098
Vaihtuvat vastaavat	
Vaihto-omaisuus	63 942 121
Saamiset	132 230 492
YHTEENSÄ	1 288 702 119
VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osakepääoma	300 019 089
SVOP-rahasto	627 630 338
Edellisten kausien voitto	0
Tilikauden voitto	63 211 683
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen	
Osuus lainoista	249 290 861
Lyhytaikaiset velat	48 550 148
YHTEENSÄ	1 288 702 119

MAAKAASULIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Maakaasumarkkinalain (508/2000) 5 luvussa ja KTMa 222/2005:ssä on säädetty maakaasuliiketoimintojen eriyttämisperiaatteet.

Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Osakepääoman, rahastojen ja pitkäaikaisen vieraan pääoman jako perustuu liiketoimintojen riskinkantoon. Lyhytaikainen vieras pääoma on kohdistettu aiheuttamisperiaatteella.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat on esitetty poistoja koskevissa liitetiedoissa.

Tuloverot on kirjattu liiketoiminnoille tuloksen muodostumisen suhteessa. Eriytettyjen liiketoimintojen tuotot, kulut, saamiset ja velat sisältävät myös yhtiön sisäiset erät.

MAAKAASUN VERKKOTOIMINTA

Tuloslaskelma 1.7.2014–31.12.2015

	2015
	€
LIIKEVAIHTO -----	556 541
Kulut	
Tarvikkeet	-605
Maakaasun osto	-374 077
Ulkopuoliset palvelut	-7 913
Henkilöstökulut	-9 023
Poistot	-62 047
Liiketoiminnan muut kulut	-56 638
LIIKEVOITTO -----	46 238
Rahoitustuotot ja -kulut	
Rahoitustuotot	-
Korkokulut	-36 731
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA -----	9 507
Tuloverot	-1 623
TILIKAUDEN VOITTO -----	7 884

MAAKAASUN VERKKOTOIMINNAN TASE 31.12.

VASTAAVAA	2015
	€
Rakennukset ja rakennelmat	
Verkosto	991 738
YHTEENSÄ -----	991 738
VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osakepääoma	245 407
SVOP-rahasto	513 385
Edellisten tilikausien voitto	-
Tilikauden voitto/tappio	7 884
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	-
Pääoma- ja seniorilaina	203 913
Lyhytaikainen vieras pääomA	21 149
YHTEENSÄ -----	991 738

Maakaasuverkkotoiminnan tunnusluvut	2015
Nettoinvestoinnit, euroa	
Aineelliset hyödykkeet	-
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,7

MAAKAASUENERGIAN MYYNTITOIMINTA
Tuloslaskelma 1.7.2014–31.12.2015

2015
€

LIKEVAIHTO	1 304 282
Kulut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Maakaasun osto	-1 143 345
Henkilöstökulut	-9 023
Liiketoiminnan muut kulut	-51 314
LIKEVOITTO	100 600
Rahoitustuotot ja -kulut	
Rahoitustuotot	-
Korkokulut	-36 731
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	63 868
Tuloverot	-10 905
TILIKAUDEN VOITTO	52 964

MAAKAASUN MYYNTITOIMINNAN TASE 31.12.

VASTAAVAA	2015
	€
Pysyvät vastaavat	-
Vaihtuvat vastaavat	
Lyhytaikaiset saamiset	76 198
YHTEENSÄ	76 198

VASTATTAVAA

Oma pääoma	
Edellisten tilikausien voitto	-
Tilikauden voitto/tappio	52 964
Vieras pääoma	
Lyhytaikainen vieras pääoma	23 235
YHTEENSÄ	76 198